

El Mercadal

Piera

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Pl. Joan Orpí, C. Jaume Fons, C. Doctor Carles i C. Sant Bonifaci.

Coordenades:

Latitud: 41.51797
Longitud: 1.74336
UTM Est (X): 395145
UTM Nord (Y): 4597021

Classificació

Número de fitxa 08161 - 271
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.
Data de registre de la fitxa: ds., 05/07/2025 - 07:40

Descripció

El nucli del Mercadal es va consolidar en època medieval a l'entorn del camí ral, motiu pel qual té la forma allargassada. A l'extrem de garbí quedava tancat pel Portal d'en Romanyà, a partir del qual començava el veïnat de menestrals del Raval Jussà. Pel costat de gregal quedava tancat pel portal d'en Selva, situat a

l'alçada de plaça de la Creu i actualment desaparegut. El centre neuràlgic és l'actual Plaça de Joan Orpí, una plaça porticada amb edificis notables d'estructura gòtica, entre les quals hi ha Cal Gareny. Al segle XVIII, el nucli va viure un creixement important, tal i com ho testimonien les nombroses llindes de fusta datades de l'època. D'aquest moment és també Casa Sastre, testimoni únic del barroc civil de tota la contrada. Al segle XIX i XX el nucli va seguir creixent, sovint sobre cases d'origen anterior.

Les cases que conformen aquest nucli són generalment entre mitgeres i de dues a tres crugies. Tenen tres i quatre nivells d'alçat i la coberta a dos vessants amb el carener paral·lel a la façana. Hi trobem cases d'obra popular entre les que s'intercalen casals notables, els quals conserven portals de pedra treballada, alguns pocs d'arc de mig punt adovellat. Cases com Can Martí de l'Estany o Casa Sastre estan decorades amb esgrafiats noucentistes de l'artista Ferran Serra, que destaquen de forma notable. La majoria de cases són amb llinda de fusta i brancals de pedra i les obertures dels pisos són generalment d'arc pla arrebossat. Els acabats dels murs són arrebossats i pintats.

Història

El nucli del Mercadal es va construir al segle XIII separat del castell de Piera. Es va consolidar al segle XIV i tenia la plaça del Mercadal, actual plaça de Joan Orpí, com a centre on s'hi traslladaria el mercat setmanal del Raval Jussà. La muralla que envoltava el nucli tenia una torre denominada del Cap de Carrer o del Mur Fort i tres portals d'entrada, dels quals només se'n conserva el Portal d'en Romanyà. Al segle XVIII el camí ral que transcorria pel centre del Mercadal es va pavimentar i es va enderrocar el Portal d'en Selva, situat a l'actual plaça de la Creu. Ja al segle XX la plaça va canviar de nom per Joan Orpí, qui va néixer l'any 1593 a Can Parramon i fou el darrer conqueridor de Veneçuela.

Bibliografia

Catàleg de Béns Protegits del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Piera, 2018.

CORAL, M. (2023). *Piera desapareguda*. El Papiol: Efadós.

PARCERISSAS, J. (2015). *Piera: guia d'història, art i arquitectura*. Piera: Ajuntament de Piera.

